

NARODNA BANKA SRBIJE

**SEKTOR ZA MONETARNE I DEVIZNE OPERACIJE
ODELJENJE ZA DEVIZNE REZERVE**

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU
10–21. decembar 2018.**

Decembar 2018.

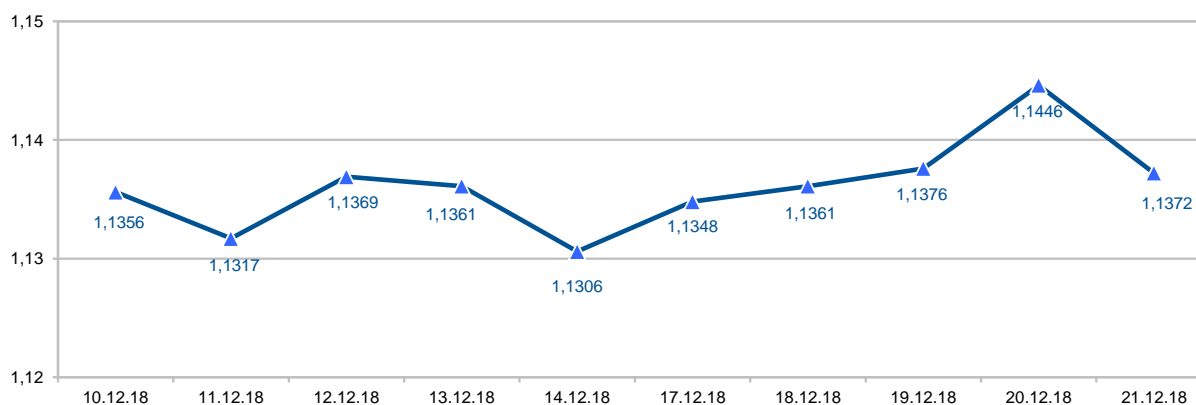
Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	24. 1. 19.	\
II Federalne rezerve SAD	2,00–2,25	+0,25	26. 9. 18.	30. 1. 18.	2,25–2,50
III Banka Engleske	0,75	+0,25	2. 8. 18.	7. 2. 18.	\
IV Banka Kanade	1,75	+0,25	24. 10. 18.	9. 1. 19.	2,00
V Narodna banka Švajcarske	(-1,25%)–(-0,25%)	-0,50	15. 1. 15.	21. 3. 19.	\

Izvor: Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Kurs EUR/USD
(dnevni podaci)

Izvor: Bloomberg LP

Tokom prvog dela izveštajnog perioda, evro je prema dolaru oslabio za 0,64%. Do sredine nedelje na vrednost evra negativno je uticala politička neizvesnosti u Velikoj Britaniji i Francuskoj. Tenzije u vezi s Bregzitom nastavljene su nakon odlaganja glasanja u parlamentu Velike Britanije o tekstu sporazuma o izlasku iz Evropske unije. Glasanje se odlaže na predlog premijera Tereze Mej, s obzirom na to da nije uspela da obezbedi dovoljnu podršku članova Donjeg doma. Takođe, mere koje je predsednik Francuske Emanuel Makron predložio nakon brojnih protesta protiv nejednakosti i ekonomskih reformi u Francuskoj povećale su zabrinutost oko fiskalne pozicije Francuske i mogućeg uticaja na pregovore između Evropske unije i Italije u vezi s predlogom budžeta Italije za narednu godinu. Procenjuje se da bi mere koje je Makron predložio mogle da koštaju između 8 i 10 milijardi evra, te da bi uticale na rast deficita francuskog budžeta u 2019. godini (inicijalno planiranog na nivou od 2,8%). Takođe, dolar je u isto vreme bio podržan rastom prinosa državnih obveznica SAD, uporedo sa oporavkom tržišta akcija usled pozitivnih pomaka na planu budućih trgovinskih odnosa između

SAD i Kine i objavom boljih od očekivanih podataka o rastu proizvodnih cena u SAD tokom novembra.

Sredinom nedelje evro privremeno jača pod uticajem objave vesti da je italijanska vlada spremna da smanji deficit planiran za narednu godinu. Italijanski premijer Conte kasnije je potvrdio da će italijanska vlada predložiti smanjenje deficita budžeta sa 2,4% na 2,04%, kao i da se očekuje da Evropska komisija prihvati novi predlog. U četvrtak, 13. decembra, održan je sastanak monetarne politike ECB-a, na kome je, u skladu sa očekivanjima, ECB donela odluku o završetku programa neto kupovine aktive do kraja godine, ali je predsednik ECB-a Mario Dragi istakao da će monetarna politika ostati stimulatívna imajući u vidu geopolitičke faktore, protekcionizam, slabosti tržišta u razvoju i volatilnosti na finansijskim tržištima, koje bi se mogle negativno odraziti na prognoze privrednog rasta zone evra. **Sastanak ECB-a doveo je do blagog slabljenja evra prema dolaru, da bi se vrednost evra dalje znatno smanjila na kraju nedelje, u uslovima povećane averzije prema riziku nakon objave slabijih privrednih podataka iz zone evra i Kine.** Vrednosti *PMI* indeksa zone evra, prema preliminarnoj proceni za decembar, povećale su zabrinutost oko usporavanja privrednog rasta zone evra, pri čemu je vrednost kompozitnog indeksa za Nemačku smanjena na najniži nivo u poslednje četiri godine, uz neočekivanu kontrakciju poslovne aktivnosti u Francuskoj, pod uticajem protesta koji su se negativno odrazili na uslužni sektor privrede.

Početak druge nedelje obeležila je opreznost investitora pred sastanak FED-a, na kome je bilo očekivano povećanje referentne kamatne stope, ali i nešto oprezniji ton u pogledu ekonomskih izgleda za narednu godinu. U istom periodu, predsednik SAD Donald Tramp ponovio je svoj stav da bi FED trebalo da prestane s povećanjima referentne stope, navodeći kao razloge za to snažan dolar i nisku inflaciju u SAD.

U sredu, 19. decembra, objavljen je izveštaj sa sastanka FED-a, na kome je doneta odluka o povećanju referentne stope za 25 b.p., na nivo od 2,25% do 2,50%, dok su očekivanja povećanja stope u 2019. godini revidirana naniže, sa tri na dva. U izveštaju se i dalje ističu snažan rast privredne aktivnosti i dalje jačanje tržišta rada, te inflacija blizu ciljana 2%. Takođe, ističe se da su rizici po pitanju ekonomskih izgleda uravnoteženi, te da FED očekuje da će i u budućem periodu biti potreban određeni obim postepenih povećanja referentne kamatne stope, ali da će pažljivo pratiti razvoj globalne privredne i finansijske situacije, procenjujući njihov uticaj na ekonomske prognoze. **Nakon objave izveštaja sa sastanka FED-a i konferencije predsednika Pauela, dolar je inicijalno ojačao prema evru, ali je ubrzo vrednost evra ponovo porasla, podržana odlukom Evropske komisije da ne pokrene proceduru u slučaju prekomernog deficita prema Italiji, usled postizanja dogovora oko budžeta za narednu godinu.** Italijanski premijer Conte izjavio je da ciljani deficit za 2019. godinu iznosi 2,04%, dok je za 2020. godinu smanjen na 1,8%, a za 2021. godinu na 1,5%.

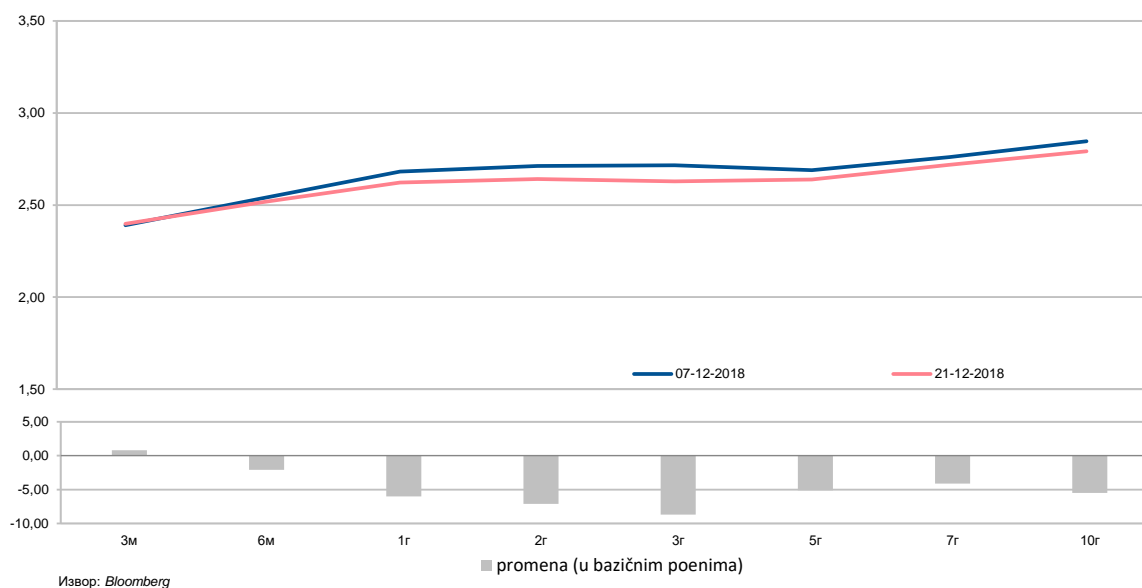
Na kraju nedelje dolar se delimično oporavio prema evru, u uslovima povećane averzije prema riziku, usled pada vrednosti vodećih berzanskih indeksa u SAD na najniže nivoe od sredine 2017. godine, i političkih neizvesnosti oko mogućeg prekida u radu dela vlade SAD. U toku druge nedelje vrednost evra prema dolaru raste za 0,58%.

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

U toku izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD nastavili su da se smanjuju duž cele krive. Prinosi dvogodišnjih državnih obveznica smanjeni su za oko 7 b.p., dok je kod desetogodišnjih instrumenata zabeleženo smanjenje od oko 5,5 b.p., odnosno nagib krive dalje se smanjio, a na segmentu od dve do pet godina kriva je i dalje inverzna. Pad prinosa usledio je uprkos objavi solidnih privrednih podataka, a posledica je povećane averzije prema riziku i pada vrednosti vodećih berzanskih indeksa u SAD, usled povećane zabrinutosti oko rasta svetske privrede, trgovinskih tenzija između SAD i Kine, delimičnog prekida rada vlade SAD, kao i zabrinutosti oko smanjenja uticaja ekspanzivne fiskalne politike SAD i negativnih posledica daljih povećanja kamatne stope FED-a na privrednu aktivnost.

Na sastanku koji je završen 19. decembra, FED je doneo odluku o povećanju ciljanog raspona referentne kamatne stope za 25 b.p., na nivo od 2,25% do 2,50%, dok je stopa *IOER* (*Interest Rate on Excess Reserves*) povećana za 20 b.p., na 2,40%, za šta je glasalo svih devet članova *FOMC*-a s pravom glasa. Pored toga što su, u skladu sa očekivanjima, povećali referentnu stopu, članovi *FOMC*-a su umanjili svoju projekciju rasta kamatnih stopa, izmenili svoje ekonomske projekcije, te izmenili svoj izveštaj, što se može protumačiti kao opreznija mera nego u prethodnom periodu. U izveštaju sa sastanka navodi se da je privreda SAD u dobrom stanju i da su rizici po pitanju izgleda privrede uravnoteženi, ali da će se pažljivo pratiti razvoj svetskih privrednih i finansijskih prilika, kako bi se procenio njihov uticaj na privredu SAD. Takođe, navodi se da je referentna stopa dostigla donju granicu FED-ove procene neutralne kamatne stope (3,0%, odnosno u rasponu od 2,5% do 3,5%), te da se očekuje dalje postepeno povećanje referentne kamatne stope, ali u manjoj meri u odnosu na dosadašnja očekivanja. Podaci objavljeni nakon prethodnog sastanka (8. novembra) ukazuju na snažan rast privredne aktivnosti i dalji napredak na tržištu rada, uz snažan rast broja radnih mesta u poslednjim mesecima, dok je stopa nezaposlenosti zadržana na niskom nivou. Privatna potrošnja

takođe nastavlja snažno da raste, dok je rast poslovnih investicija usporio, nakon snažnog rasta ranije tokom godine. Ukupna i bazna inflacija nalaže se blizu ciljanog nivoa (2%), dok pokazatelji inflacionih očekivanja nisu značajnije promenjeni. Prema medijani, članovi *FOMC*-a očekuju da će referentna kamatna stopa u 2019. biti povećana dva puta (na nivo od 2,875%), kao i još jednom tokom 2020. godine (na nivo od 3,125%), dok u 2021. godini očekuju da će referentna stopa ostati nepromenjena. U dugom roku, očekivani nivo referentne kamatne stope iznosi 2,75% (prethodno 3,0%).

Prema konačnoj proceni za treće tromesečje, stopa rasta BDP-a SAD iznosila je 3,4% (anualizovano), što je za 0,1 p.p. manje od preliminarne procene. Potrošnja stanovništva, koja čini oko 70% BDP-a SAD, tokom trećeg tromesečja nastavlja snažno da raste (3,5%, preliminarno 3,6%) podržana dobrim stanjem na tržištu rada i nižim porezima. Javna potrošnja raste po stopi od 2,6%, u skladu s preliminarnom procenom, kao poslovne investicije (bez stambene izgradnje), koja su povećane za 2,5%, nakon rasta od 8,7% u drugom tromesečju. Rast investicija u stambenu izgradnju revidiran je naniže (sa -2,6% na -3,6%), i beleži smanjenje treće tromesečje zaredom. Pozitivan doprinos na rast privredne aktivnosti imale su i zalihe, ali je taj rast privremen i posledica je rasta uvoza pre uvođenja carina na uvoz u SAD. Neto izvoz negativno je uticao na privredni rast u trećem tromesečju, usled rasta uvoza od 9,3% i smanjenja izvoza od 4,9%.

Potrošačke cene u SAD u novembru su ostale nepromenjene u odnosu na prethodni mesec, nakon rasta od 0,3% u oktobru, dok se za poslednju godinu dana beleži usporavanje inflacije na 2,2%, u skladu sa očekivanjima, posle 2,5% iz oktobra, najviše pod uticajem pada cena benzina od 4,2%, što je najveći mesečni pad cena od marta. Stopa bazne inflacije u novembru iznosila je 0,2%, odnosno 2,2% u odnosu na isti mesec prethodne godine (u skladu sa očekivanjima i za 0,1 p.p. iznad stope inflacije iz oktobra), a posledica je rasta troškova stanovanja, medicinske zaštite i cena polovnih automobila.

Maloprodaja u novembru je povećana za 0,2% u odnosu na prethodni mesec (očekivan rast od 0,1%), dok je stopa rasta u oktobru revidirana naviše (sa 0,8% na 1,1%). U četvrtom tromesečju maloprodaja snažno raste uprkos smanjenju cena goriva na pumpama, a najznačajnije raste prodaja potrošačke elektronike (1,4%), nameštaja (1,2%), kao i prodaja preko interneta (2,3%). Kada se isključe kategorije automobila i goriva, beleži se rast od 0,5% u novembru, nakon 0,7% u oktobru. Ovi podaci ukazuju na nastavak snažnog rasta privatne potrošnje u SAD u četvrtom tromesečju (pod uticajem dobrog stanja na tržištu rada i nižih poreskih nameta, kao i visokog nivoa optimizma kod potrošača), koja će i u narednoj godini biti najvažniji pokretač rasta privredne aktivnosti u SAD.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

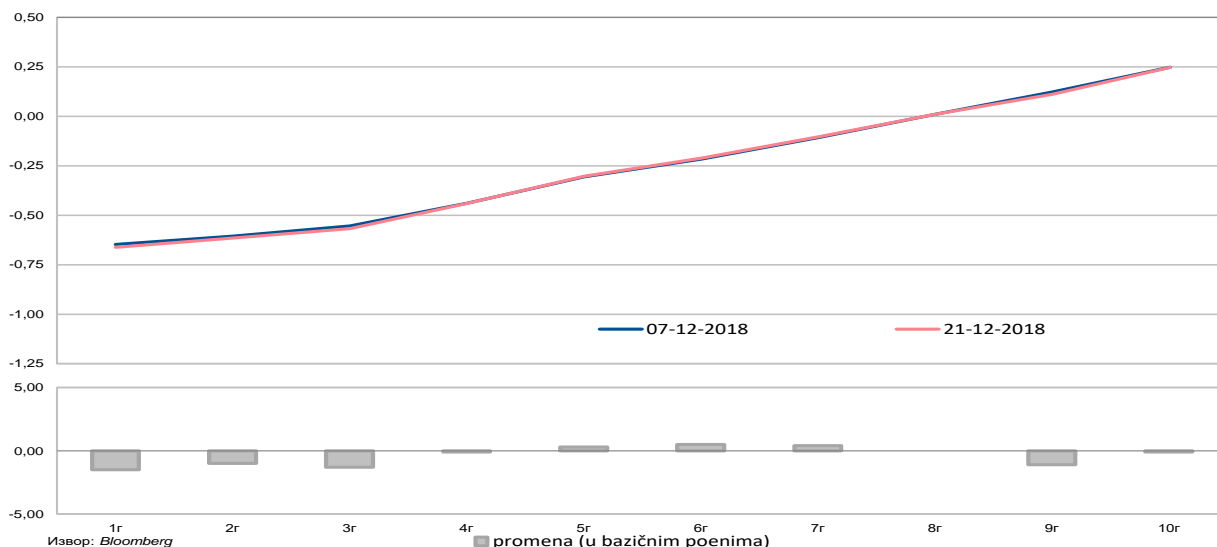
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I Stopa rasta BDP, Q/Q, anualizovano, treća procena (21. 12. 2018)	Q3	3,5%	3,4%	3,5%
II Stopa rasta potrošačkih cena, Y/Y (12. 12. 2018)	Nov.	2,2%	2,2%	2,5%
III Stopa rasta industrijske proizvodnje, M/M (14. 12. 2018)	Nov.	0,3%	0,6%	-0,2%

Izvor: *Bloomberg LP*.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica nisu se značajnije menjali u odnosu na prethodni izveštajni period. Prinosi italijanskih državnih obveznica značajno su smanjeni nakon postizanja dogovora u vezi sa italijanskim budžetom, dok su prinosi francuskih državnih obveznica porasli usled zabrinutosti da bi nove mere francuskog predsednika Makrona mogle pogoršati finansijski položaj Francuske.

Tokom dvonedeljnog izveštajnog perioda održan je sastanak ECB-a, objavljen je finalni podatak o inflaciji u zoni evra, kao i najvažniji privredni pokazatelji za zonu evra.

Na sastanku koji je održan 13. decembra, ECB je odlučila da kamatne stope zadrži na istom nivou, dok očekuje da će kamatne stope ostati na sadašnjem nivou najmanje do kraja leta 2019. godine, odnosno sve dok bude potrebno kako bi se ostvarila ciljana inflacija u srednjem roku. Program neto kupovine biće završen u decembru, ali će sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru tog programa biti reinvestirana u dužem periodu nakon početka povećanja kamatnih stopa ECB-a. Reinvestiranje će biti raspoređeno tokom godine kako bi se obezbedilo balansirano prisustvo na tržištu. Iako su poslednji objavljeni privredni podaci lošiji od očekivanih usled slabije inostrane tražnje i određenih faktora specifičnih za pojedine zemlje i sektore, domaća tražnja nastavlja da jača, što će uticati na dalji privredni rast i rast inflacije. Napredak na tržištu rada, rast zaposlenosti i zarada uticaće pozitivno na privatnu potrošnju, dok su poslovne investicije podržane povoljnim uslovima finansiranja. Rizici se i dalje procenjuju kao uglavnom balansirani, a kao glavni rizici navode se geopolitičke neizvesnosti, protekcionizam, volatilnosti na tržištima u razvoju i finansijskim tržištima. Ako se ima sve u vidu, jasno je da je znatan nivo monetarnih stimulansa i dalje neophodan. ECB je smanjila prognoze privrednog rasta u zoni evra za 2018. godinu sa 2,0% na 1,9%, kao i za 2019. godinu sa 1,8% na 1,7%, dok je za 2020. godinu zadržana na 1,7%. Prvi put je objavljena prognoza privrednog rasta za 2021. godinu, koja iznosi 1,5%. Prognoza rasta ukupne inflacije povećana je za 2018. godinu sa 1,7% na 1,8%, dok je za narednu godinu smanjena sa 1,7% na 1,6%. Prognoza rasta inflacije nepromenjena je za 2020. godinu i iznosi 1,7%, dok prvi put objavljena prognoza za 2021. godinu iznosi 1,8%. Prognoza bazne inflacije smanjena je za sve tri godine za

po 0,1 p.p. i iznosi 1,0% za ovu, 1,4% za narednu i 1,6% za 2020. godinu, dok prvi put objavljena procena za 2021. godinu iznosi 1,8%.

Prema finalnim podacima za novembar, inflacija u zoni evra je iznosila 1,9% u odnosu na isti mesec prethodne godine (preliminarna procena 2,0%, prethodni mesec 2,2%). Bazna inflacija je nepromenjena u odnosu na preliminarnu procenu i iznosi 1,0%. Brži rast zarada tokom drugog i trećeg tromesečja još uvek ne utiče u većoj meri na inflaciju, što bi uz usporavanje privrednog rasta moglo da utiče na odlaganje rasta kamatnih stopa ECB-a.

Prema preliminarnoj proceni za decembar, kompozitni *PMI* indeks zone evra iznosio je 21,3, što je ispod očekivanja (52,8) i vrednosti indeksa u prethodnom mesecu (52,7). Do pada vrednosti indeksa najvećim delom došlo je usled pada vrednosti komponente indeksa u Francuskoj koja se odnosi na usluge. Protesti u Francuskoj uticali su na pad u oblasti maloprodaje i turizmu. Vrednost indeksa ukazuje na vrlo slab privredni rast u ovoj zemlji ili čak i stagnaciju, dok vrednost indeksa u zoni evra ukazuje na to da će rast u četvrtom tromesečju iznositi 0,1–0,2%. Vrednost indeksa ukazuje i na usporavanje inflacije, kao posledicu pada cene nafte. Prosek indeksa u poslednjem tromesečju (52,4) ispod je proseka vrednosti indeksa u trećem tromesečju (54,3).

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u decembru iznosi 101,0 (prethodni mesec 102,0; očekivano 101,74). Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 105,5 na 104,7 (očekivano 105,0), dok je komponenta očekivanja smanjena sa 98,7 na 97,3 (očekivano 98,4). Smanjenje vrednosti *IFO* indeksa na najniži nivo u poslednje dve godine dogodilo se usled rastućih trgovinskih tenzija i rizika da bi Velika Britanija mogla da napusti Evropsku uniju bez dogovora. Podaci ukazuju na to da usporavanje rasta u Nemačkoj nije samo posledica privremenih faktora (novi testovi emisije štetnih gasova u auto-industriji).

ZEW indeks procene trenutne situacije u Nemačkoj je u decembru smanjen na 45,3 (očekivano 55,0; prethodno 58,2), dok je *ZEW* indeks očekivanja povećan na nivo od –17,5 (očekivano –25,0; prethodno –24,1). *ZEW* indeks očekivanja zone evra u decembru blago raste na –21,0, nakon što je prethodnog meseca iznosio –22,0. Predsednik *ZEW* instituta Vambah ističe da, iako indeks očekivanja raste, njegova vrednost je i dalje znatno negativna i ispod dugoročnog proseka od 22,5, kao i da trgovinske tenzije i Bregzit negativno utiču na privatne investicije i nemački izvoz. Takođe, podatak ukazuje na sporiji privredni rast i u četvrtom tromesečju.

Evropska komisija odlučila je da ne pokreće proceduru u slučaju prekomernog deficita prema Italiji, jer je postignut dogovor oko italijanskog budžeta za narednu godinu. Italijanski premijer Conte izjavio je da ciljani deficit za 2019. godinu iznosi 2,04%, dok je za 2020. godinu smanjen na 1,8%, a za 2021. godinu na 1,5%. Manji deficit u narednoj godini planiran je većim porezima kompanijama i manjim investicijama, a ni jedno ni drugo nije pozitivno za budući privredni rast. Prinosi italijanskih državnih obveznica znatno su smanjeni. Mere za smanjenje siromaštva koje je nakon višenedeljnih protesta predložio predsednik Francuske Makron mogle bi da koštaju između osam i deset milijardi evra, što bi povećalo francuski deficit u 2019. godini (inicijalno planiran na 2,8%) i oslabilo finansijsku poziciju Francuske. Usled toga, prinosi francuskih državnih obveznica su se povećali, dok je razlika između prinosa francuskih i nemačkih državnih obveznica na najvišem nivou od prve polovine 2017. godine.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

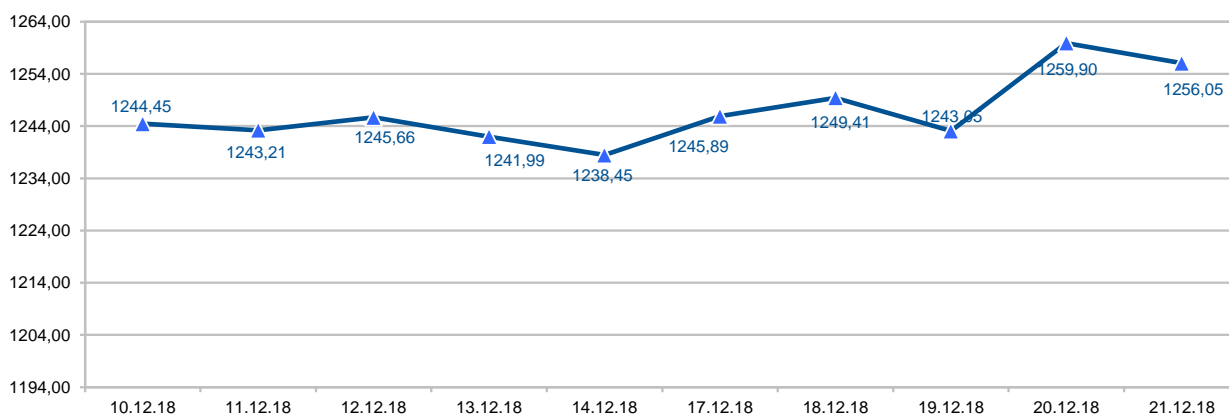
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I PMI kompozitni indeks u zoni evra (14. 12. 2018)	Dec.	52,8	51,3	52,7
II Inflacija u zoni evra, finalno (17. 12. 2018)	Nov.	2,0%	1,9%	2,2%
III IFO indeks poslovne klime (18. 12. 2018)	Dec.	101,7	101,0	102,0

Izvor: Bloomberg LP.

3. Zlato

Zlato

(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg LP

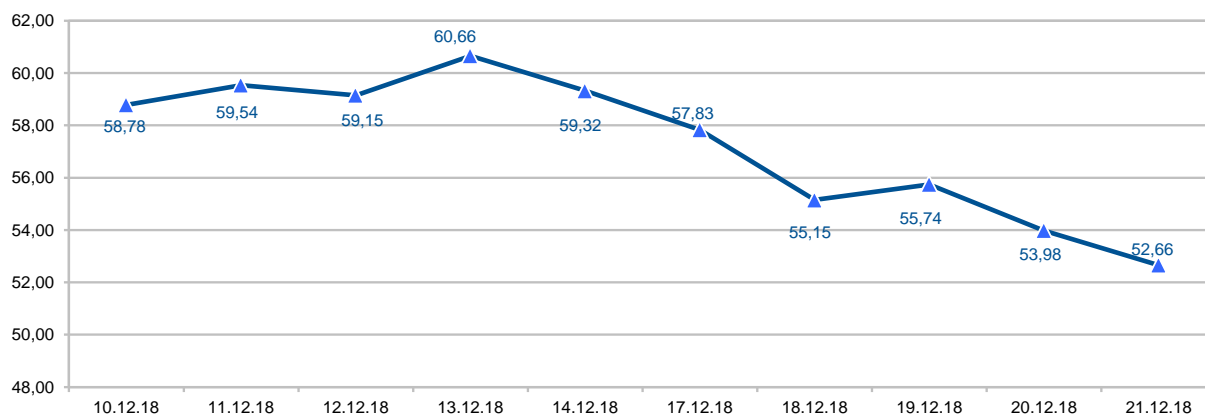
Prvog dana izveštajnog perioda, cena zlata je porasla na najviši nivo u poslednjih pet meseci (1.250,55 dolara po unci), usled toga što su se pad vrednosti akcija na svetskim berzama i pad tržišnih očekivanja povećanja kamatne stope FED-a tokom naredne godine pozitivno odrazili na tražnju za zlatom. Međutim, ubrzo dolazi do smanjenja cena, pod uticajem jačanja dolara, koji zlato čini skupljim za vlasnike drugih valuta. Takođe, smanjenje trgovinskih tenzija između SAD i Kine uticalo je na pad cene u drugoj polovini nedelje, dok su brige oko usporavanja privrednog rasta Kine i zone evra, koje su doprinele dodatnom jačanju dolara, dovele do daljeg pada cene. **U toku prvog dela izveštajnog perioda, cena zlata smanjena je za 0,79%.**

U drugom delu izveštajnog perioda, cena zlata se oporavlja najpre pod uticajem smanjenja vrednosti dolara pred održavnje sastanka FED-a i neizvesnosti oko tempa normalizacije monetarne politike u SAD u narednom periodu. Nakon sastanka na kome je FED povećao referentnu kamatnu stopu za 25 b.p. i nagovestio da će i u toku naredne godine biti potrebno postepeno povećanje stope, uz isticanje snage privrede i tržišta rada SAD, cena zlata se smanjuje. Međutim, **slabiji dolar i pad cena akcija pod uticajem briga oko posledica povećanja kamatne stope FED-a na privredu SAD doprineli su oporavku cene zlata u drugoj polovini nedelje.** Na kraju izveštajnog perioda cena se blago smanjuje, usled oporavka dolara i nastojanja investitora da ostvare profite po osnovu prethodnog skoka cena zlata. **U toku druge nedelje cena zlata porasla je za 1,42%, odnosno za 0,62% u toku posmatranog dvonedeljnog perioda.**

4. Nafta

Dated Brent OIL

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

U prvom delu izveštajnog perioda, cena nafte se smanjuje za 1,58%. Uporedo s tim smanjuju se i vrednosti vodećih berzanskih indeksa na tržištima akcija širom SAD, Evrope i Azije. Pažnja tržišnih učesnika ponovo je bila usmerena na očekivano usporavanje svetske tražnje za naftom u narednom periodu, nakon izvesnog rasta cena s kraja prethodne nedelje, posle postizanja dogovora o smanjenju proizvodnje od strane članica OPEC-a i drugih vodećih proizvođača nafte van OPEC-a. Cena se u toku nedelje delimično oporavlja pod uticajem objave podataka o smanjenju zaliha sirove nafte u SAD protekle nedelje i znakova ublažavanja trgovinskih tenzija između SAD i Kine, kao i objave poslednjih prognoza Međunarodne agencije za energetiku, prema kojima bi svetsko tržište nafte moglo doći u stanje deficita do drugog tromesečja naredne godine ako bi se OPEC i drugi proizvođači pridržavali postignutog sporazuma.

Druge nedelje izveštajnog perioda, cena nafte smanjena je za dodatna 11,23%, na najniži nivo od trećeg tromesečja 2017. godine, usled viška ponude nafte u SAD, kao i dalje prisutnih briga oko usporavanja svetskog privrednog rasta i tražnje za naftom. Takođe, prema neimenovanim izvorima Rojtersa, proizvodnja nafte u Rusiji je u decembru dostigla rekordna 11,42 miliona barela po danu. Podaci o smanjenju zaliha destilata nafte u SAD znatno većem od očekivanog (4,2 miliona barela u odnosu na očekivanih 573.000 barela) tokom protekle nedelje, doprineli su privremenom oporavku cena sredinom nedelje. Međutim, dalji pad cena usledio je ubrzo, uporedo sa značajnim smanjenjem vrednosti berzanskih indeksa u SAD nakon odluke FED-a da poveća kamatnu stopu za 25 b.p., ostajući pri nameri da se postepena povećanja nastave i u narednom periodu, iako u nešto manjem obimu. Brige oko rasta svetske privrede, kao i mogući privremeni prekid u radu vlade SAD, dodatno su uticale na cene nafte na kraju nedelje.